Course 02402/02323 Introducerende Statistik

Forelæsning 3: Kontinuerte fordelinger

Klaus K. Andersen og Per Bruun Brockhoff

DTU Compute, Statistik og Dataanalyse Danmarks Tekniske Universitet 2800 Lyngby – Danmark

e-mail: klaus@cancer.dk

Oversigt

- Kontinuerte Stokastiske variable og fordelinger
  - Tæthedsfunktion
  - Fordelingsfunktion
  - Middelværdi af en kontinuert stokastisk variabel
  - Varians af en kontinuert stokastisk variabel.
  - Kovariansen af to stokastiske variable
- Konkrete Statistiske fordelinger
  - Uniform fordelingen
    - Eksempel 1
    - Normalfordelingen
    - Eksempel 2
      - Eksempel 3
      - Eksempel 4
      - Eksempel 5
    - Log-Normal fordelingen

    - Eksponential fordelingen
      - Eksempel 6
      - Eksempel 7
      - Eksempel 8
    - Regneregler for stokastiske variable
    - Eksempel 9
    - Eksempel 10

Oversigt

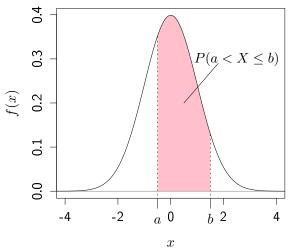
- Kontinuerte Stokastiske variable og fordelinger
  - Tæthedsfunktion
  - Fordelingsfunktion
  - Middelværdi af en kontinuert stokastisk variabel
  - Varians af en kontinuert stokastisk variabel.
  - Kovariansen af to stokastiske variable
  - Konkrete Statistiske fordelinger
  - Uniform fordelingen
  - Eksempel 1
  - Normalfordelingen
    - Eksempel 2
    - Eksempel 3
    - Eksempel 4
  - Eksempel 5 Log-Normal fordelingen
  - Eksponential fordelingen
  - - Eksempel 6
    - Eksempel 7
    - Eksempel 8

  - Eksempel 9
  - Eksempel 10

Tæthedsfunktion (probability density function (pdf))

- Tæthedsfunktionen for en stokastisk variabel betegnes ved f(x)
- f(x) siger noget om hyppigheden af udfaldet x for den stokastiske variabel X
- For kontinuerte variable svarer tætheden ikke til sandsynligheden, dvs. $f(x) \neq P(X = x)$
- Et godt plot af f(x) er et histogram (kontinuert)

Tæthedsfunktion for en kontinuert variabel

Tæthedsfunktion for en kontinuert variabel

For en kontinuert stokastisk variabel skrives tæthedsfunktionen som:

Der gælder:

$$f(x) \ge 0$$
 for alle mulige x

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx = 1$$

Fordelingsfunktion (distribution function eller cumulative density function (cdf))

• Fordelingsfunktion for en kontinuert stokastisk variabel betegnes ved F(x).

Fordelingsfunktionen svarer til den kumulerede tæthedsfunktion:

$$F(x) = P(X \le x)$$

$$F(x) = \int_{-\infty}^{x} f(u)du$$

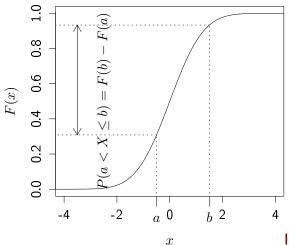
$$f(x) = F'(x)$$

• Et godt plot for fordelingsfunktionen er den kumulative fordeling

Institut for Matematik og Computer Science

Klaus KA og Per BB (klaus@cancer.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 3 Efteråret 2016 7 / 55

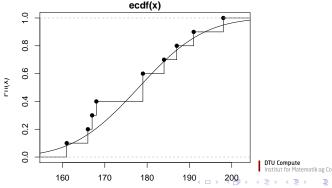
Fordelingsfunktion (distribution function eller cumulative density function (cdf))

Den empiriske cumulative distribution function - ecdf

Student height example from Chapter 1:

```
x \leftarrow c(168, 161, 167, 179, 184, 166, 198, 187, 191, 179)
plot(ecdf(x), verticals = TRUE)
xp < -seq(0.9*min(x), 1.1*max(x), length.out = 100)
lines(xp, pnorm(xp, mean(x), sd(x)))
```


Middelværdi (mean) af en kontinuert stokastisk variabel

Middelværdien af en kontinuert stokastisk variabel

$$\mu = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx$$

Middelværdi (mean) af en kontinuert stokastisk variabel

Middelværdien af en kontinuert stokastisk variabel

$$\mu = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx$$

Sammenlign med den diskrete definition:

$$\mu = \sum_{i=1}^{\infty} x_i f(x_i)$$

Varians af en kontinuert stokastisk variabel

Variansen af en kontinuert stokastisk variabel:

$$\sigma^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu)^2 \cdot f(x) dx$$

Varians af en kontinuert stokastisk variabel

Variansen af en kontinuert stokastisk variabel:

$$\sigma^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu)^2 \cdot f(x) dx$$

Sammenlign med den diskrete definition:

$$\sigma^2 = \sum_{i=1}^{\infty} (x_i - \mu)^2 f(x_i)$$

Kovariansen af to stokastiske variable

Kovariansen af to stokastiske variable:

Let X and Y be two random variables, then the covariance between X and Y, is

$$Cov(X,Y) = E[(X - E[X])(Y - E[Y])]$$

Oversigt

- - Tæthedsfunktion
  - Fordelingsfunktion
  - Middelværdi af en kontinuert stokastisk variabel
  - Varians af en kontinuert stokastisk variabel
  - Kovariansen af to stokastiske variable
- Konkrete Statistiske fordelinger
  - Uniform fordelingen
    - Eksempel 1
  - Normalfordelingen
    - Eksempel 2
      - Eksempel 3
      - Eksempel 4
      - Eksempel 5
  - Log-Normal fordelingen
  - Eksponential fordelingen
    - Eksempel 6
      - Eksempel 7
      - Eksempel 8

  - Eksempel 9
  - Eksempel 10

Konkrete statistiske fordelinger

 Der findes en række statistiske fordelinger, som kan bruges til at beskrive og analysere forskellige problemstillinger med

Vi betragter nu kontinuerte fordelinger

- Uniform fordelingen
- Normal fordelingen
- Log-Normal fordelingen
- Eksponential fordelingen

Skrivemåde:

 $X \sim U(\alpha, \beta)$

Skrivemåde:

$$X \sim U(\alpha, \beta)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \frac{1}{\beta - \alpha}$$

Skrivemåde:

$$X \sim U(\alpha, \beta)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \frac{1}{\beta - \alpha}$$

Middelværdi:

$$\mu = \frac{\alpha + \beta}{2}$$

Skrivemåde:

$$X \sim U(\alpha, \beta)$$

Tæthedsfunktion:

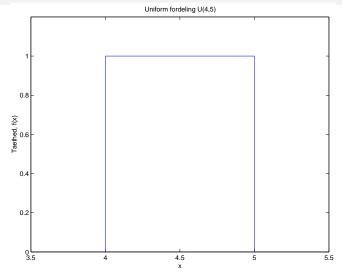
$$f(x) = \frac{1}{\beta - \alpha}$$

Middelværdi:

$$\mu = \frac{\alpha + \beta}{2}$$

Varians:

$$\sigma^2 = \frac{1}{12}(\beta - \alpha)^2$$

Eksempel 1

Medarbejdere på en arbejdsplads ankommer mellem klokken 8.00 og 8.30. Det antages, at ankomsttiden kan beskrives ved en uniform fordeling.

Spørgsmål:

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt medarbejder (Hans) ankommer mellem 8.20 og 8.30?

Eksempel 1

Medarbejdere på en arbejdsplads ankommer mellem klokken 8.00 og 8.30. Det antages, at ankomsttiden kan beskrives ved en uniform fordeling.

Spørgsmål:

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt medarbejder (Hans) ankommer mellem 8.20 og 8.30?

Svar:

$$10/30=1/3$$

[1] 0.33333

Institut for Matematik og Computer Science

Eksempel 1 - forts.

Spørgsmål:

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt medarbejder (Martin) ankommer efter 8.30?

Eksempel 1 - forts.

Spørgsmål:

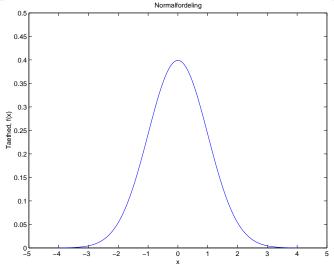
Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt medarbejder (Martin) ankommer efter 8.30?

Svar:

0

1-punif(30,0,30)

[1] 0

Skrivemåde:

$$X \sim N(\mu, \sigma^2)$$

Skrivemåde:

$$X \sim N(\mu, \sigma^2)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

Skrivemåde:

$$X \sim N(\mu, \sigma^2)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

Middelværdi:

$$\mu = \mu$$

Skrivemåde:

$$X \sim N(\mu, \sigma^2)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

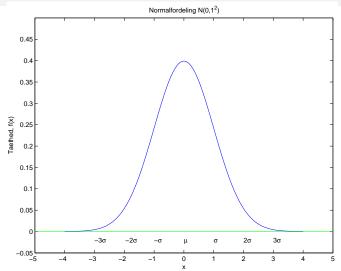
Middelværdi:

$$\mu = \mu$$

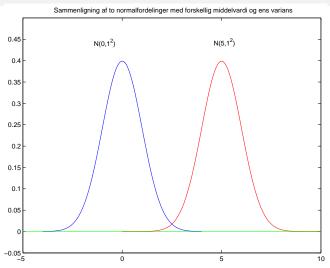
Varians:

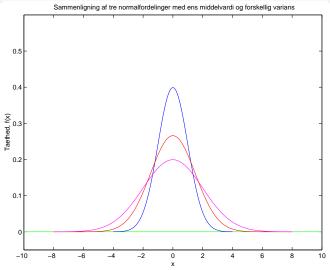
$$\sigma^2 = \sigma^2$$

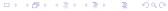

En standard normal fordeling:

$$Z \sim N(0, 1^2)$$

En normalfordeling med middelværdi 0 og varians 1.

En standard normal fordeling:

$$Z \sim N(0, 1^2)$$

En normalfordeling med middelværdi 0 og varians 1.

Standardisering:

En vilkårlig normal fordelt variabel $X \sim N(\mu, \sigma^2)$ kan standardiseres ved at beregne

$$Z = \frac{X - \mu}{\sigma}$$

Eksempel 2

Målefeil:

En vægt har en målefejl, Z, der kan beskrives ved en standard normalfordeling, dvs

$$Z \sim N(0, 1^2)$$

dvs. middelværdi $\mu = 0$ og spredning $\sigma = 1$ gram. Vi måler nu vægten af ét emne

Målefejl:

En vægt har en målefejl, Z, der kan beskrives ved en standard normalfordeling, dvs

$$Z \sim N(0, 1^2)$$

dvs. middelværdi $\mu = 0$ og spredning $\sigma = 1$ gram.

Vi måler nu vægten af ét emne

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler mindst 2 gram for lidt?

Målefeil:

En vægt har en målefejl, Z, der kan beskrives ved en standard normalfordeling, dvs

$$Z \sim N(0, 1^2)$$

dvs. middelværdi $\mu = 0$ og spredning $\sigma = 1$ gram.

Vi måler nu vægten af ét emne

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler mindst 2 gram for lidt?

Svar:

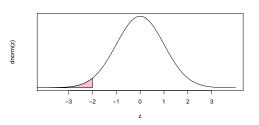
$$P(Z \le -2) = 0.02275$$

pnorm(-2)

Svar:

pnorm(-2)

[1] 0.02275

Spørgsmål b):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler mindst 2 gram for meget?

Spørgsmål b):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler mindst 2 gram for meget?

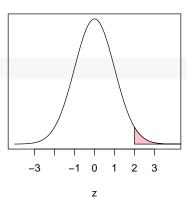
Svar:

$$P(Z \ge 2) = 0.02275$$

1-pnorm(2)

dnorm(z)

[1] 0.02275

Spørgsmål c):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler højst ± 1 gram forkert?

Spørgsmål c):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler højst ± 1 gram forkert?

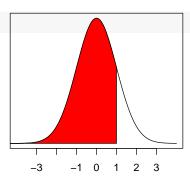
Svar:

$$P(|Z| \le 1) = P(-1 \le Z \le 1) = P(Z \le 1) - P(Z \le -1) = 0.683$$

pnorm(1) - pnorm(-1)

0.68269

dnorm(z)

Spørgsmål c):

Hvad er sandsynligheden for at vægten måler højst ± 1 gram forkert?

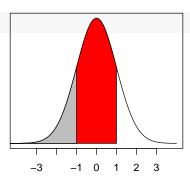
Svar:

$$P(|Z| \le 1) = P(-1 \le Z \le 1) = P(Z \le 1) - P(Z \le -1) = 0.683$$

pnorm(1) - pnorm(-1)

0.68269

dnorm(z)

Indkomstfordeling:

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=280.000$ og spredning $\sigma = 10.000$.

ut for Matematik og Computer Science

Indkomstfordeling:

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=280.000$ og spredning $\sigma = 10.000$.

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

Indkomstfordeling:

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=280.000$ og spredning $\sigma = 10.000$.

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

Svar:

$$P(X > 300) = P(Z > \frac{300 - 280}{10}) = P(Z > 2) = 0.023$$

$$X \sim N(300, 10^2) \Rightarrow Z = \frac{X - 280}{10} \sim N(0, 1^2)$$

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

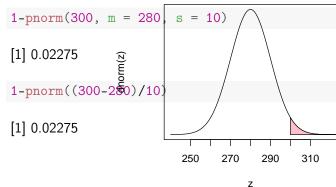
Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

Svar:

En mere smal fordeling:

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=290.000$ og spredning $\sigma = 4.000$.

En mere smal fordeling:

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu = 290.000$ og spredning $\sigma = 4.000$.

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

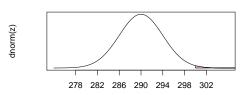
Spørgsmål a):

Hvad er sandsynligheden for at en tilfældig udvalgt lærer tjener mere end 300.000?

Svar:

$$1-pnorm(300, m = 290, s = 4)$$

[1] 0.0062097

Samme indkomstfordeling

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=290.000$ og spredning $\sigma = 4.000$

Samme indkomstfordeling

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=290.000$ og spredning $\sigma = 4.000$

"Omvendt spørgsmål"

Angiv det interval, der dækker over 95% af læreres løn

Samme indkomstfordeling

Det antages, at blandt en gruppe lærere i folkeskolen, at lønnen kan beskrives ved en normalfordeling med middelværdi $\mu=290.000$ og spredning $\sigma = 4.000$

"Omvendt spørgsmål"

Angiv det interval, der dækker over 95% af læreres løn

Svar:

$$qnorm(c(0.025, 0.975), m = 290, s = 4)$$

[1] 282.16 297.84

Institut for Matematik og Computer Science

Skrivemåde:

 $X \sim LN(\alpha, \beta)$

Skrivemåde:

$$X \sim LN(\alpha, \beta)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\beta\sqrt{2\pi}} x^{-1} e^{-(\ln(x) - \alpha)^2/2\beta^2} & x > 0, \ \beta > 0 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

Skrivemåde:

$$X \sim LN(\alpha, \beta)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\beta\sqrt{2\pi}} x^{-1} e^{-(\ln(x) - \alpha)^2/2\beta^2} & x > 0, \ \beta > 0 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

Middelværdi:

$$\mu = e^{\alpha + \beta^2/2}$$

Skrivemåde:

$$X \sim LN(\alpha, \beta)$$

Tæthedsfunktion:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\beta\sqrt{2\pi}} x^{-1} e^{-(\ln(x) - \alpha)^2/2\beta^2} & x > 0, \ \beta > 0 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

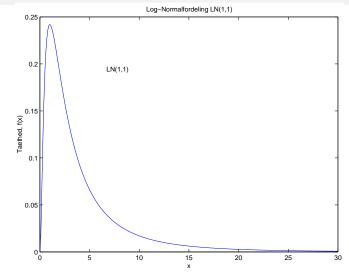
Middelværdi:

$$\mu = e^{\alpha + \beta^2/2}$$

Varians:

$$\sigma^2 = e^{2\alpha + \beta^2} (e^{\beta^2} - 1)$$

Lognormal og Normalfordelingen:

En log-normal fordelt variabel $Y \sim LN(\alpha, \beta)$, kan transformeres til en standard normal fordelt variabel X ved

$$X = \frac{\ln(Y) - \alpha}{\beta}$$

dvs.

$$X \sim N(0, 1^2)$$

Kontinuerte fordelinger i R

R	Betegnelse
norm	Normalfordelingen
unif	Den uniforme fordeling
lnorm	Log-normalfordelingen
exp	Exponentialfordelingen

- Tæthedsfunktion f(x) (probability density function).
- Fordelingsfunktion F(x) (cumulative distribution function).
- Fraktil (quantile) i fordeling.
- r Tilfældige tal fra fordelingen.

Eksponential fordelingen

Tæthedsfunktionen

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\beta} e^{-x/\beta} & x > 0, \ \beta > 0 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

Eksponentialfordelingen

- Eksponential fordelingen er et special tilfælde af Gamma fordelingen
- Eksponential fordelingen anvendes f.eks. til at beskrive levetider og ventetider
- Eksponential fordelingen kan bruges til at beskrive (vente)tiden mellem hændelser i poisson fordelingen
- Middelværdi $\mu = \beta$
- Varians $\sigma^2 = \beta^2$

Sammenhæng mellem Eksponential og Poisson fordelingen

Poisson: Diskrete hændelser pr. enhed

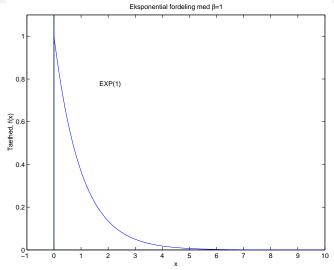
Eksponential: Kontinuert afstand mellem hændelser

tid t

 t_1

Eksponential fordelingen

Kø-model - poisson proces

Tiden mellem kundeankomster på et posthus er eksponential fordelt med middelværdi $\mu = 2$ minutter.

Kø-model - poisson proces

Tiden mellem kundeankomster på et posthus er eksponential fordelt med middelværdi $\mu = 2$ minutter.

Spørgsmål:

En kunde er netop ankommet. Hvad er sandsynligheden for at der ikke kommer flere kunder indefor en periode på 2 minutter?

Kø-model - poisson proces

Tiden mellem kundeankomster på et posthus er eksponential fordelt med middelværdi $\mu = 2$ minutter.

Spørgsmål:

En kunde er netop ankommet. Hvad er sandsynligheden for at der ikke kommer flere kunder indefor en periode på 2 minutter?

Svar:

$$1-pexp(2, rate = 1/2)$$

[1] 0.36788

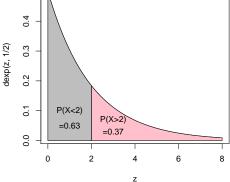
Institut for Matematik og Computer Science

0.5

Eksempel 6

Exp(2) - distribution


```
z=seq(0,8,by=0.01)
plot(z, dexp(z, 1/2), type = "l", main = "Exp(2) - distribution")
polygon(c(2, seq(2, 8, by = 0.01), 8, 2),
c(0, dexp(seq(2, 8, by = 0.01), 1/2), 0, 0),
col = "pink")
text(3,0.07, "P(X>2)")
text(3,0.03,"=0.37")
polygon(c(2, seq(2, 0, by = -0.01), 0, 2),
c(0, dexp(seq(2, 0, by =- 0.01), 1/2), 0, 0),
col = "grev")
text(1.0.1, "P(X<2)")
text(1,0.05,"=0.63")
```

Spørgsmål:

En kunde er netop ankommet. Beregn sandsynligheden for at der ikke kommer flere kunder indefor en periode på 2 minutter vha. Poissonfordelingen

Spørgsmål:

En kunde er netop ankommet. Beregn sandsynligheden for at der ikke kommer flere kunder indefor en periode på 2 minutter vha. Poissonfordelingen

Spørgsmål:

En kunde er netop ankommet. Beregn sandsynligheden for at der ikke kommer flere kunder indefor en periode på 2 minutter vha. Poissonfordelingen

Svar:

$$\lambda_{2min} = 1, \ P(X = 0) = \frac{e^{-1}}{1!} 1^0 = e^{-1}$$

dpois(0,1)

[1] 0.36788

exp(-1)

[1] 0.36788

Andre tidsperioder:

Tiden mellem kundeankomster på et posthus er eksponential fordelt med middelværdi $\mu=2$ minutter. Vi betragter nu en periode på 10 minutter

Andre tidsperioder:

Tiden mellem kundeankomster på et posthus er eksponential fordelt med middelværdi $\mu=2$ minutter. Vi betragter nu en periode på 10 minutter

Spørgsmål:

Beregn sandsynligheden for at der ikke kommer nogen kunder i perioden vha. Poissonfordelingen

Andre tidsperioder:

Tiden mellem kundeankomster på et posthus er eksponential fordelt med middelværdi $\mu=2$ minutter. Vi betragter nu en periode på 10 minutter

Spørgsmål:

Beregn sandsynligheden for at der ikke kommer nogen kunder i perioden vha. Poissonfordelingen

Svar:

$$\lambda_{10min} = 5, \ P(X=0) = \frac{e^{-5}}{1!}5^0 = e^{-5}$$

dpois(0,5)

[1] 0.0067379

Oversigt

- Tæthedsfunktion
- Fordelingsfunktion
- Middelværdi af en kontinuert stokastisk variabel
- Varians af en kontinuert stokastisk variabel
- Kovariansen af to stokastiske variable
- Konkrete Statistiske fordelinger
  - Uniform fordelingen
  - Eksempel 1
  - Normalfordelingen
    - Eksempel 2
    - Eksempel 3
    - Eksempel 4
    - Eksempel 5
  - Log-Normal fordelingen
  - Eksponential fordelingen
    - Eksempel 6
    - Eksempel 7
    - Eksempel 8
  - Regneregler for stokastiske variable
  - Eksempel 9
- Eksempel 10

Efteråret 2016

(Gælder BÅDE kontinuert og diskret)

X er en stokastisk variabel

. Vi antager at a og b er konstanter Da gælder:

(Gælder BÅDE kontinuert og diskret)

X er en stokastisk variabel

. Vi antager at a og b er konstanter Da gælder:

Middelværdi-regel:

$$E(aX + b) = aE(X) + b$$

(Gælder BÅDE kontinuert og diskret)

X er en stokastisk variabel

. Vi antager at a og b er konstanter Da gælder:

Middelværdi-regel:

$$E(aX + b) = aE(X) + b$$

Varians-regel:

$$Var(aX + b) = a^2 Var(X)$$

X er en stokastisk variabel

. En stokastisk variabel X har middelværdi 4 og varians 6.

DTU Compute Institut for Matematik og Computer Science

X er en stokastisk variabel

. En stokastisk variabel X har middelværdi 4 og varians 6.

Spørgsmål:

Beregn middelværdi og varians for Y = -3X + 2

X er en stokastisk variabel

. En stokastisk variabel X har middelværdi 4 og varians 6.

Spørgsmål:

Beregn middelværdi og varians for Y = -3X + 2

Svar:

$$\mathsf{E}(Y) = -3\mathsf{E}(X) + 2 = -3 \cdot 4 + 2 = -10$$

$$Var(Y) = (-3)^2 Var(X) = 9 \cdot 6 = 54$$

 $X_1, \ldots, X_n$ er stokastiske variable

Da gælder (når de er uafhængige):

 $X_1, \ldots, X_n$ er stokastiske variable

Da gælder (når de er uafhængige):

Middelværdi-regel:

$$E(a_1X_1 + a_2X_2 + ... + a_nX_n)$$

= $a_1E(X_1) + a_2E(X_2) + ... + a_nE(X_n)$

$X_1, \ldots, X_n$ er stokastiske variable

Da gælder (når de er uafhængige):

Middelværdi-regel:

$$E(a_1X_1 + a_2X_2 + ... + a_nX_n)$$

= $a_1E(X_1) + a_2E(X_2) + ... + a_nE(X_n)$

Varians-regel:

$$Var(a_1X_1 + a_2X_2 + ... + a_nX_n)$$

= $a_1^2Var(X_1) + ... + a_n^2Var(X_n)$

DTU Compute Institut for Matematik og Computer Science

Flypassager-planlægning

Vægten af passagerer på en flystrækning antages normalfordelt $X \sim N(70, 10^2)$.

Et fly, der kan tage 55 passagerer, må max. lastes med 4000 kg (kun passageres vægt betragtes som last).

Flypassager-planlægning

Vægten af passagerer på en flystrækning antages normalfordelt $X \sim N(70, 10^2)$.

Et fly, der kan tage 55 passagerer, må max. lastes med 4000 kg (kun passageres vægt betragtes som last).

Spørgsmål:

Beregn sandsynligheden for at flyet bliver overlastet

Flypassager-planlægning

Vægten af passagerer på en flystrækning antages normalfordelt $X \sim N(70, 10^2)$.

Et fly, der kan tage 55 passagerer, må max. lastes med 4000 kg (kun passageres vægt betragtes som last).

Spørgsmål:

Beregn sandsynligheden for at flyet bliver overlastet

Hvad er Y=Total passagervægt?

Flypassager-planlægning

Vægten af passagerer på en flystrækning antages normalfordelt $X \sim N(70, 10^2)$.

Et fly, der kan tage 55 passagerer, må max. lastes med 4000 kg (kun passageres vægt betragtes som last).

Spørgsmål:

Beregn sandsynligheden for at flyet bliver overlastet

Hvad er Y=Total passagervægt?

Hvad er Y?

I hvert fald IKKE: $Y = 55 \cdot X$!!!!!!

Hvad er Y=Total passagervægt?

$$Y = \sum_{i=1}^{55} X_i$$
 , hvor $X_i \sim N(70, 10^2)$

Hvad er Y=Total passagervægt?

$$Y = \sum_{i=1}^{55} X_i$$
, hvor $X_i \sim N(70, 10^2)$

Middelværdi og varians for Y:

$$E(Y) = \sum_{i=1}^{55} E(X_i) = \sum_{i=1}^{55} 70 = 55 \cdot 70 = 3850$$

$$Var(Y) = \sum_{i=1}^{55} Var(X_i) = \sum_{i=1}^{55} 100 = 55 \cdot 100 = 5500$$

DTU Compute
Institut for Matematik og Computer Science

Hvad er Y=Total passagervægt?

$$Y = \sum_{i=1}^{55} X_i$$
, hvor $X_i \sim N(70, 10^2)$

Middelværdi og varians for Y:

$$E(Y) = \sum_{i=1}^{55} E(X_i) = \sum_{i=1}^{55} 70 = 55 \cdot 70 = 3850$$

$$Var(Y) = \sum_{i=1}^{55} Var(X_i) = \sum_{i=1}^{55} 100 = 55 \cdot 100 = 5500$$

Bruger normalfordeling for Y:

$$1-pnorm(4000, m = 3850, s = sqrt(5500))$$

0.021557

Hvad er Y?

I hvert fald IKKE: $Y = 55 \cdot X$!!!!!!

Hvad er Y?

I hvert fald IKKE: $Y = 55 \cdot X$!!!!!!

Middelværdi og varians for Y:

$$E(Y) = 55 \cdot 70 = 3850$$

$$Var(Y) = 55^{2}Var(X) = 55^{2} \cdot 100 = 550^{2}$$

Hvad er Y?

I hvert fald IKKE: $Y = 55 \cdot X$!!!!!!

Middelværdi og varians for Y:

$$E(Y) = 55 \cdot 70 = 3850$$

$$Var(Y) = 55^{2}Var(X) = 55^{2} \cdot 100 = 550^{2}$$

Bruger normalfordeling for Y:

$$1-pnorm(4000, m = 3850, s = 550)$$

[1] 0.39253

DTU Compute Institut for Matematik og Computer Science

Hvad er Y?

I hvert fald IKKE: $Y = 55 \cdot X$!!!!!!

Middelværdi og varians for Y:

$$E(Y) = 55 \cdot 70 = 3850$$

$$Var(Y) = 55^{2}Var(X) = 55^{2} \cdot 100 = 550^{2}$$

Bruger normalfordeling for Y:

$$1-pnorm(4000, m = 3850, s = 550)$$

[1] 0.39253

Konsekvens af forkert beregning:

MANGE spildte penge for flyselskabet!!!

Oversigt

- Kontinuerte Stokastiske variable og fordelinger
  - Tæthedsfunktion
  - Fordelingsfunktion
  - Middelværdi af en kontinuert stokastisk variabel
  - Varians af en kontinuert stokastisk variabel
  - Kovariansen af to stokastiske variable
- 2 Konkrete Statistiske fordelinger
  - Uniform fordelingen
    - Eksempel 1
    - Normalfordelingen
      - Eksempel 2
        - Eksempel 3
        - Eksemper
        - Eksempel 4
        - Eksempel 5
    - Log-Normal fordelingen
    - Eksponential fordelingen
      - Eksempel 6
      - Eksempel 7
      - Eksempel 8
    - Regneregler for stokastiske variable
    - Eksempel 9
    - Eksempel 10

Efteråret 2016